

DN Slagelse Nov. 2019

Årsberetning 2019

Lokalafdelingens overordnede mål for naturen i Slagelse Kommune er og har hele tiden været at få skabt landskabelig sammenhæng i naturen dels mellem de enkelte naturområder, dels ved at skabe større områder og dels ved at forbinde de enkelte områder med økologiske forbindelseslinjer. Det er en simpel nødvendighed, hvis biodiversiteten/ naturens mangfoldighed skal sikres og gives mulighed for udvikling.

Allerede i årsberetningen 2009, altså for 10 år siden, stillede vi spørgsmålet: Er det lykkedes, at få skabt sammenhæng i naturen i Slagelse Kommune?

Vi må nok konstatere, at det var det ikke den gang, og det er det stadig ikke.

Er der slet ikke sket forbedringer, - jo heldigvis har kommunen sat gang i mange tiltag for at for sikre biodiversiteten.

Men der er stadig behov for en stor og fortsat indsats, både med hensyn til at pleje og til at genoprette naturen, men også med hensyn til at gøre det muligt for kommunens borgere at få store naturoplevelser i fred og ro.

Derfor arbejder vi selvfølgelig sammen med kommunen:

Og vi har et positivt samarbejde med kommunens tekniske forvaltning, dels gennem Vandsynsrådet, Natursamrådet og Grundvandsrådet og dels i den løbende kontakt, hvor vores henvendelser altid behandles seriøst, ligesom vi orienteres om alle givne tilladelser.

Betyder det så, at vi er tilfredse med alt, hvad kommunen foretager sig? Nej, desværre ikke!

Kommunens planlægning/ lokalplaner/ kommuneplan.

Vi har i længere tid holdt igen med at kommentere på kommunens lokalplaner, - alene af den grund, at vi oplevede at de kommentarer/ ønsker til lokalplanerne, som vi fremkom med i offentlighedsfasen ingen indflydelse havde på den endelige planlægning, samt at vi havde den opfattelse, at der meget nemt blev givet dispensationer til lokalplanerne.

Ærlig talt, så kunne vi ikke rigtig komme på, hvordan vi skulle gribe problemet an!!

Men så i forbindelse med vores arbejde med klagen over landzonetilladelsen til etablering af en kælkebakke ved Panzermuseum East, så vi en forespørgsel fra kommunens byggeafdeling til planafdelingen, som helt enkelt fortalte, at hvis ønsket om dispensation fra lokalplanen ikke var imod lokalplanens formål, burde det ikke være et problem at give dispensation.

Derfor kiggede vi på formålene i nogle lokalplaner, og set i lyset af ovenstående, er formålene ofte det rene pølsesnak, som stort set ikke kan forhindre, at der kan dispenseres fra alt i lokalplanen.

På den baggrund havde jeg i sidste uge et møde med centerchefen, hvor jeg fremlagde ovenstående problem.

Ved sammen møde nævnte jeg, at vi i forbindelse med kommuneplan 2017 gjorde indsigelse mod arealudlægget til en nordlig omfartsvej ved Slagelse, mellem de nye nordlige byområder og den nye skov Nordskoven, idet vi er af den opfattelse, at vejen er unødvendig og vil med den øgede støj ødelægge både boligområderne og ”skovens dybe stille ro”. Svaret var, at det var godt at have muligheden i kommuneplanen, ingen forklaringer eller argumenter, der kunne sådan set lige så godt have stået, - ”Bland jer udenom”.

Vi aftalte derfor at afholde et endnu møde i næste uge, hvor også planchefen skal deltage. For os handler det selvfølgelig om landskab, natur, bæredygtighed mm. – men også om at kommunens planlægning skal være troværdig, til at stole på.

Tålmodighed er en dyd, hedder det jo. Og det har man sandelig brug for når man arbejder for mere natur, bedre miljø og klimaindsatser.

Et (godt) eksempel på dette Tude Å-dalprojektet

Projekt Tude Å.

Det store projekt ved Tude Å nedre del og udløb samt Store og Lille Vejlen har efterhånden været undervejs i adskillige år, da det er et meget komplekst projekt. Projektet er startet op i 2010 og har krævet mange forhandlinger mellem forskellige myndigheder og med alle de involverede lodsejere og den nedsatte følgegruppe, hvor vi er medlem, sammen med bl.a. Lystfiskerne og lodsejere.

Projektet er en del af arbejdet med at reducere kvælstofudledningen til vore havområder, specifikt vil et vådområde i Tude Å reducere udledningen af kvælstof til Storebælt.

Samlet set er der 4 overordnede målsætninger.

- At forbedre havmiljøet, reduktion af kvælstofudledningen til Storebælt med 31 tons.
- At skabe nye levesteder for dyr og planter.
- At forbedre adgangen til ådalens natur- og kulturværdier.
- At skabe bedre afvandingsmuligheder for landbruget.

For Danmarks Naturfredningsforening handler projektet selvfølgelig først og fremmest om at sikre og øge naturens mangfoldighed, det der kaldes biodiversitet. Vi er særdeles tilfredse med, at projektet vil tilgodese flere sjældne og truede arter, bl.a. Ålen, Stor Kobbersnepe og flere arter af orkideer. Men også en tidligere så almindelig fugl, som viben, vil have stor glæde af projektet.

Projektet vil sikre etablering af våde enge og lavt vand til glæde for mange dyr og planter. Det er vigtigt at vandstanden i åen, ådalen og engene (Vejlerne) svinger så lidt som muligt af hensyn til at skabe stabil sammenhængende natur.

Projektet skaber altså større helhed, større biodiversitet og flere nye levesteder for dyr og planter.

Vi er meget tilfredse med at projektet kan tilgodese både naturinteresser, rekreative interesser og landbrugsinteresser.

Desværre har Lystfiskerne valgt at undsige projektet, idet de er af den opfattelse, at projektet ikke tager hensyn til ørredens opvækstmuligheder, og vil derfor klage over projektets udformning.

Der har været udsætning af ørreder i snart mange år, og det har ikke resulteret i en levedygtig selvreproducerende bestand, så når lystfiskerne i princippet ønsker at fortsætte som hidtil, giver det efter vores opfattelse ingen mening.

Det kan være svært at forstå, hvordan naturgenopretning og tilbageføring af åen i sin oprindelige slynge, sammen med de for ørredsmoltens indarbejdede tiltag og mål om yderligere restaureringstiltag oppe i åsystemet ikke kan accepteres af lystfiskerne.

Vi synes, at det er et fantastisk projekt, men desværre betyder Lystfiskernes indsigelser, store forsinkelser, - vi synes, at det ville være klogere, at vi, alle projektets parter, satte os sammen for at finde en holdbar løsning, en løsning som kan sikre ørreden i Tude Å-systemet og samtidig skabe mere natur i hele å-systemet. Vi er parat.

Drift af kommunale skove/ Urørt skov

Skovdrift kræver om noget tålmodighed, hvis man taler om den tid det tager nyplantet skov at blive til gammel værdifuld skov, med stor biodiversitet.

Naturens mangfoldighed/ biodiversiteten er som bekendt i stærk tilbagegang og værst står det til i skovene.

I modsætning til Naturstyrelsens nyplantede skoves, Højbjerg Skov, Bakkely Skov, Kobæk Skov og Nordskoven, så har Slagelse Kommunes forholdsvise gamle skove (Korsør Lystskov, Skælskør Lystskov, Bildsø Skov, Tårnborgparken og Skovsø Naturpark) en forholdsvis stor biodiversitet.

I 2017 afholdt vi 2 møder med Slagelse kommunes medarbejder, der er ansvarlig for skovenes drift, - her fremlagde vi vores ønsker til den fremtidige skovdrift, herunder urørt skov, selvforryngelse, naturlig hydrologi, mere dødt ved, knækkede og væltede træer bliver liggende til henfald mm. – alt sammen forslag for at øge biodiversiteten. Vores indtryk var, at vi langt hen ad vejen var enige om de overordnede mål.

Vi har i NaturForum sat skovenes drift på dagsordenen, og kommunen arbejder nu på en samlet plan for skovenes drift, der i høj grad vil tage hensyn til skovenes naturværdier. Planen skal være klar i løbet af næste år, og vi vil selvfølgelig følge sagen tæt.

Kommunen har derfor igangsat et registreringsprojekt af skovområdernes naturværdier i sommeren 2018, hvor formålet er, at forbedre den eksisterende viden om nuværende naturindhold samt umiddelbare potentialer, der kan øge naturrigdommen i de kommunalt ejede skove.

Registreringen afsluttes her ultimo august/primus september 2019, hvorved der er indsamlet viden gennem et helt år.

Vi forventer, at modtage rapporten snarest og vil selvfølgelig give vores input til den endelige planlægning.

I NaturForum har vi også bragt vores ønske om en **Samlet naturplan for Slagelse Kommune** op. Det helt overordnede i en naturplan er arbejdet med biodiversitet.

Hvad er biodiversitet? Ifølge biodiversitetskonventionen skal livet beskyttes på tre niveauer. Den genetiske variation, arterne og økosystemerne.

Biodiversiteten i Danmark er under konstant pres.

Truslerne er eksempelvis:

- Regulering af vandets frie bevægelighed (eks. Regulering, dræning)
- næringsstofbelastning
- Intensiv landbrugsdrift
- Intensiv skovdrift
- Intensivt fiskeri
- Anden erhvervsvirksomhed
- Byernes ekspansion, inddragelse og fragmentering af naturen
- Udbygning af infrastruktur, inddragelse og fragmentering af naturen
- Sikkert mange andre emner.

Den største trussel mod naturen er dog mangel på plads, store/ større sammenhængende naturområder.

Hvordan bør en naturplan opbygges?

En overordnet politisk vision. For eksempel: I 2030 er naturen i Slagelse Kommune en mere mangfoldig natur, hvor særligt den beskyttede natur, skovområder og de vigtigste levesteder for truede arter er sikret gennem drift, pleje, naturgenopretning og sammenhæng.

Pejlemærker kunne være:

- Bedre natur
- Mere natur, herunder kortlægning af naturgenopretningsmuligheder.
- Mere sammenhængende natur, herunder økologiske forbindelser.
- Særligt fokus på de i kommunen forekommende sjældne eller truede arter/ rødlistede arter/ ansvarsarter (invasive arter)
- Oplevelse og formidling af naturen
-

Målsætninger.

Målsætningerne i naturplanen skal være:

- Specifikke. Er målene entydige og konkrete?
- Målbare. Kan opfyldelsen af målet måles? Hvordan?
- Ambitiøse. Matcher målet den udfordring, der skal løses?
- Realistiske. Kan målene indfris inden for tidsfristen?
- Tidsfastsatte. Er der en defineret tidsfrist?

Eksempelvis:

Inden 2020 skal skal 80% af de kommunale skovarealer have biodiversitet som primært formål.

Inden 2025 skal naturarealer i gunstig bevaringstilstand fordobles.

Fredning af kommunens mest værdifulde naturområder.

Genopretning af 10 km vandløb inden 2025

Boligområder skal sikres grønne rekreative arealer i umiddelbar nærhed.

En helt overordnet målsætning bør være kortlægning og overvågning af naturen i kommunen, så alle arter med tiden bliver kortlagt.

Eksempel flagermus, svampe.... Husk målsætningerne!

Hvorfor flere planer? Fordi en samlet naturplan vil sætte retning og sikre, at de sparsomme midler bruges, hvor det vil give størst effekt.

Naturpark Dobbeltkysten

I vores kommentarer til Slagelse Kommunes Planstrategi foreslog vi, at der skulle arbejdes med og etableres en Naturpark med øerne og dobbeltkysten som det centrale. Vi var derfor meget tilfredse med, at der i forslaget til kommuneplan 2017 blev udpeget et område til Naturpark.

Vi ønskede med kommuneplanudpegningen at sikre og give mulighed for mere natur i området, vel vidende at udpegningen selvfølgelig også kunne betyde øget turisme og nye muligheder for det lokale erhvervsliv.

Trods de gode intentioner, samt afsatte kommunale midler til opstart er der, så vidt vi ved, intet sket!

Der er afholdt flere borgermøder, men intet sket! Hvorfor, tja.... Vi har med vilje holdt lav profil, for ikke at "forplumre" kommunens dialog med lodsejere og lokalsamfund.

Vi vil i det nye år spørge nærmere ind til status på naturparken.

Grundvandsråd:

Da arbejdet i grundvandsrådet startede for få år siden, og vi fremførte vores synspunkter vedr. sikring af vores grundvandsressourcer, var der ikke megen lydhørhed, hverken fra landbrug, vandværker eller politikere - og sikringen skulle udelukkende bestå i overvågning.

Da vi fremførte, at vi så kunne vente på at giftresterne sivede ned og forurenede grundvandet inden det blev opdaget, var det tydeligt, at den generelle holdning var, at vi overdrev, da godkendelsesproceduren nu var så god, at det ikke ville ske, - og så mente nogen, at det var urimeligt, at vi kaldte pesticider for gift.

Siden har piben unægtelig fået en anden lyd. Da der i løbet af kort dukkede flere og flere pesticider op i vandboringer over hele landet, besluttede Folketinget at kommunerne skulle sikre de boringsnære områder og i Slagelse Kommune har man endvidere besluttet at sikre større områder ved Valbygård vandværk og Nordre Vandværk ved Eggeslevmagle.

Alt dette skal indarbejdes i indsatsplanen som skal i høring og vedtages i 2020.

Vindmøller syd for Omø

Da byrådet tidligere i år vedtog planlægningen omkring landanlæggene for vindmølleparken syd for Omø, var vi bange for at løbet var kørt og at energistyrelsen snart ville give en etableringstilladelse til projektet. Det eneste, vi havde at klamre os til, var at inden for rammerne af Espoo-konventionen om virkninger på miljøet på tværs af landegrænserne, havde den svenske regering gennem deres Miljøstyrelse protesteret mod etableringen af de to mølleparker (Omø Syd og Jammerland), som, de forudser, vil føre til betydelige tab af de fælles svensk-danske bestande af edderfugl, fløjlsand og sortand.

Som nævnt før så er vi af den opfattelse at en placering af vindmøller på Omø Stålgrunde er helt uacceptabel, og vi ønsker derfor, at planerne og det videre arbejde med at placere en vindmøllepark på dette sted helt opgives.

De internationalt vigtige forekomster af hav dykænder, fløjlsænder, sortænder og edderfugl samt andre havfugle bør beskyttes. Fortrængning af disse arter er i strid med Danmarks internationale forpligtelser, bl.a. EU's fuglebeskyttelsesdirektiv, hvor bestande og levesteder skal beskyttes.

I forundersøgelsen af projektet vurderes påvirkningen af edderfugle, sortænder og fløjlsænder, som følge af fortrængning, "at have stor væsentlighed", at gråstrubede lappedykkere vil blive udsat for "stor påvirkning" samt at rødstrubet lom vil blive udsat for middel påvirkning.

Energistyrelsen har en tredjepartsundersøgelse af møllernes indvirkning på fuglene i gang, rapport forventes færdig inden nytår.

Endvidere har Energistyrelsen, på baggrund af Energiklagenævnets afgørelse af 20. december 2018 om Vesterhav Syd havmøllepark vurderet, at der skal gennemføres høringer over de konkrete projekters miljøpåvirkninger, før der gives etableringstilladelse til åben-dør vindmølleparker på havet.

Energistyrelsen vil fremadrettet altid gennemføre en offentlig høring over den konkrete miljøkonsekvensvurdering og udkast til etableringstilladelse, når en projektudvikler søger om en etableringstilladelse til et konkret projekt. Dette gælder for alle igangværende og fremtidige havvindmølleprojekter under åben dør-ordningen.

Med denne procesjustering sikres også, at de potentielle påvirkninger af miljøet både tages i betragtning tidligt i processen i forbindelse med afgørelse om forundersøgelsestilladelse såvel som i forbindelse med den endelige afgørelse om etableringstilladelse sidst i processen.

Det betyder, at for de projekter, hvor der allerede har været hørt over en miljøkonsekvensrapport forud for godkendelse af en forundersøgelsesrapport, så vil Energistyrelsen gennemføre en supplerende offentlig høring af borgerne forud for eventuel tildeling af en etableringstilladelse. Derved sikres borgerne mulighed for at forholde sig til en miljøkonsekvensrapport, der har vurderet effekterne af det konkrete projekt.

Vi har været i kontakt med energistyrelsen, som regner med, at det konkrete projekt for Omø Syd kommer i høring om et lille års tid.

Vi vil selvfølgelig være vel forberedt, så vi sammen med Danmarks Jægerforbund, DOF og Omø Beboerforening kan lave endnu en indsigelse, ligesom vi vil arbejde på, at Slagelse Kommune også gør indsigelse mod projektet.

Klagesager.

I Danmarks Naturfredningsforening bliver vi ofte beskyldt for at klage over alt, også selv om vores forening hvert viser, at det ikke hænger sådan sammen. Vi klager selvfølgelig ikke uden grund, - og kun hvis natur, landskab eller rekreative interesser er truet.

I år har vi her i oktober måned klaget over kommunens tilladelse til at etablere en ”kælkebakke” ved Panzermuseum East, idet vi er af den opfattelse, at en kælkebakke med den ansøgte placering og størrelse (15 m høj) ikke harmonerer med Planlovens landzonebestemmelser, som bl.a. har til formål at beskytte landskabet. DN mener, det er landskabeligt meget uheldigt med en så høj og dominerende bakke i et ellers fladt landskab.

Tilladelsen, som gives til Panzermuseum East, er desuden ikke i overensstemmelse med Slagelse Kommunes Kommuneplan 2017 – 2028, og det ansøgte kan ikke rummes inden for kommunes administrationsgrundlag for landzonetilladelser og desuden er ejendommen beliggende i et større uforstyrret landskab, der er områder, hvor der kun opleves en begrænset påvirkning fra tekniske anlæg og bebyggelser. Området skal så vidt muligt friholdes for store og/eller støjende anlæg, samt meget støjende anlæg. DN mener ikke, at der er tale om et enestående tilfælde eller et nødvendigt anlæg med betydning for samfundet.

DN mener, at den ansøgte 15 meter høje kælkebakke vil blive meget dominerende i landskabet og at det ansøgte kan medføre gener for naboer, miljø og landskab. DN mener, at etablering af en kælkebakke med denne placering antager karakter af jorddeponering og at bakken vil ændre området markant. På den baggrund beder foreningen Planklagenævnet om at ændre kommunens tilladelse til et afslag.

Sti ved Tranderup

I 2016 henvendte vi os til Slagelse Kommune, idet vi havde konstateret, at der var pløjet en markvej op overfor Tranderup, en markvej, der gik fra landevejen ned til stien, der går rundt om Skælskør Nor. Kommunen reagerede hurtigt og det blev besluttet at lodejeren skulle gøre plads til en offentlig trampesti langs stendiget 150 m længere mod syd, etablere en nedgang fra landevejen, samt sikre forbindelse til stien rundt om Noret.

I dag, efter en del henvendelser til kommunen, er der ikke lavet nedgang fra landevejen, der er sået helt ind til stendiget, og der er ikke, som vi har foreslået, opsat markeringspæle, så den stien kan bruges af offentligheden. Vi er dog blevet sat i udsigt, at der snart sker noget.

Vi ser frem til at stien bliver farbar.

En umiddelbart lille sag, som efter vores opfattelse ikke burde kunne tage flere år.

Vi har i går fået besked fra kommunen om, at det er lavet aftale med ejeren om, at der skal sættes markeringspæl op ved landevejen og ved Noret.

DN Slagelse, arrangementer.

I foråret afholdt vi i et dejligt solskinsvejr en ramsløgstur i Korsør Lystskov. Ramsløg er glimrende i salat og til ”egenproduktion” af pesto, så der blev plukket ivrigt i de store områder med ramsløg. I slutningen af september afholdt vi igen svampetur i Korsør Lystskov. Vi (ca. 50) mødtes ved den Sommerlyst og efter et lynkursus i svampe blev de fremmødte sendt ud i mindre grupper for at finde hvad skoven kunne byde på. Da vi efter en times tid mødtes igen, kiggede vi på hvad der var blevet samlet ind. Der var både lækre spisesvampe og dødsens giftige svampe iblandt de fundne eksemplarer. Det var en stor succes med mange glade svampejægere – og vi lovede at gøre det igen næste år.

I oktober var det blevet tid til at opleve rovfuglernes efterårstræk. DN Slagelse havde derfor arrangeret en rovfugletur til Stignæs, som jo er et fantastisk sted at observere rovfugletrækket. Desværre var fremmødet, af uforklarlige grunde, nærmest fraværende.

Afdelingsbestyrelsen Slagelse.